

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Ξενιστῆραντον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἕως τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγερμα, ἀληθεὶς παρὰσχόν εἰς τὴν ἡμέραν ἡμῶν ἐπαγγελίας καὶ ἐπὶ τοῦ Οἰκουμένου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἕως ἀνάγνωσμά ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐνθούσια δραχμ. 50. Ἐξέμνητος δρ. 28. Τρίμηνος δρ. 15.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγέπτου γρόσια διατμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἂν γέ-
ναι τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ, 1879

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΙΑΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Ἐθνομίτου δριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος

Ἐν Ἀθήναις, 14 Φεβρουαρίου 1923

Ἔτος 47ον.—Ἀριθ. 11

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

(Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DANRIT)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

Ἦταν ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ πέφτουν στὸ πεδίο τῆς μάχης σὰν τὰ κοράκια, γιὰ νὰ γδύσουν τὰ πτώματα ἀπ' ὅ,τι πολύτιμο ἔχουν ἀπάνω τους. Μὰ ἤμαστε ἀναγκασμένοι νὰ μὴν κάνουμε θόρυβο, γιὰ αὐτὸ ἀφήσαμε τὶς θαινὲς αὐτὲς τῶν στρατευμάτων νὰ κάνουν τὸ σιχαμένο τους ἔργο.

Περάσαμε πολὺ κοντὰ ἀπ' τὶς γερμανικὲς προφυλακὲς, καὶ τότε ἀρχίσαμε καλπασμό.

Μᾶς φώναξαν γερμανικά. Ὑστερα μᾶς πυροβόλησαν δι-
χως ἀποτέλεσμα. Φτιάσαμε λα-
χανιασμένοι σὲ μιὰ χαραδρού-
λα, ὅπου κυλοῦς ἓνα ρυάκι.

Μετὰ πέντε λεπτά, πάψαμε νὰ τρέχουμε. Εἶχαμε περάσει. Πηγαίναμε τώρα βηματίζοντας, πασπατεύοντας μέσ' στὸ σκο-
τάδι γιὰ νὰ βροῦμε τὸ δρόμο μας. Τέλος ξημέρωσε, κι' αὐτὸ ἦταν γιὰ μᾶς ἀνακούφιση.

Τώρα βλέπαμε καθαρά. Μπρὸς στὰ μάτια μας ἀντι-
κρύσαμε τὸ Ζεβόν, πολὺ πίσω ἀπ' τὸ Ἰλλύ, ἄρα πολὺ ἔξω ἀπ' τὶς γερμανικὲς γραμμές.

— Σωθήκαμε! φώναξα.

Μὰ ὁ Πέτρος, μὲ τὸ συλλο-
γισμένο του ὕφος, μοῦ ψύχρανε τὸν ἐνθουσιασμό μου.

— Αὐτὸ θὰ μπορέσουμε νὰ τὸ ποῦμε, μόνο ὅταν θὰ βρε-
θοῦμε στὸ Βέλγιο... Μερικὰ χιλιόμετρα ἀκόμα, καὶ τότε θὰ πάρουμε ἀναπνοή.

Τὰ τελευταῖα αὐτὰ χιλιό-
μετρα, δὲν ἔμελλε νὰ τὰ πε-
ράσουμε μαζί.

Καθὼς κατεβαίναμε μιὰ χα-
μηλὴ πλαγιά, ἐν' ἀπόσπασμα οὐσσάρων πρόβαλ' ἐμπρὸς μας.

Πῶς βρέθηκε; Τί γύρευε τόσο

μακριὰ ἀπ' τὸ κέντρο τοῦ στρατοπέδου;
Δὲν τόμαθα ποτέ. Ἴσως εἶχε βγεῖ
γι' ἀναγνώριση, ἴσως γύριζε ἀπ' τὴν
καταδίωξη δικῶν μας, ἴσως ἐκτελοῦσε
ὕπηρεσία τοῦ φρουραρχείου. Εἰν' ἀδιά-
φορο. Τὸ βέβαιο ἦταν πὼς βρισκόταν
μπροστὰ μας μ' ἓναν ὑπαξιωματικὸ
ἐπὶ κεφαλῆς.

— Ἐμπρός! μοῦ σφύριξε ὁ Πέτρος.
Χτύπα τὸ σπηρούνι καὶ δρόμο!

Κι' ἔδγαλε τὸ σπαθί του.

Ἐκαμα καὶ γὼ τὸ ἴδιο, καὶ κρατῶν-
τας τὴν ξιφολόγχη στὸ δεξι, τὸ χαλινὸ
στ' ἀριστερό, ἔτρεχα σὰ σφαῖρα στὴν
κατήφορο.

Ἦταν ἓνα κατρακύλισμα σὰν παρα-
μῦθι. Ἡ στιγμή τοῦ κινδύνου μ' ἔκανε
τυφλό, ἀλλοιῶς ποτέ δὲ θ' ἀποφάσιζα
νὰ τρέξω ἐτσι σὲ τέτοιο μέρος. Τᾶλογο
μου, σὰ νᾶνοιωθε πὼς ἔπρεπε νὰ τρέ-
ξει, πηδούσε βράχους, κομμένα δέντρα,
πετοῦσε σὰν πουλί.

Ὁ Πέτρος ἐρχόταν πίσω μου. Τί
θαυμάσιος καθαλλάρης ποὺ εἶναι! Τρέ-
χοντας ὀλοένα, προσπαθοῦσε νὰ σκορ-
πίσῃ τοὺς γερμανοὺς. Τοὺς τράδηξε
ἀριστερά, γιὰ νὰ τοὺς χασομερήσει,
κι' ὕστερα μ' ἔφτασε.

— Τρέχα! τρέχα! μοῦ φώναξε. Μὴ
φοβᾶσαι!

Μὰ ἓνα μικρὸ δάσος, ποὺ
βρέθηκε μπροστὰ μας, μᾶς
ἀνάγκασε νὰ λιγοστεψοῦμε τὸ
τρέξιμό κι' οἱ οὐσσάροι μᾶς
ἔφτασαν.

Ὁ ὑπαξιωματικὸς τρέχει
πρῶτος. Βλέπω τὸν Πέτρο νὰ
πιάνει τὸ ρεβόλβερ του, νὰ
σημαδεύει καὶ νὰ ρίχνει:

Μπάμ! Ἡ σφαῖρα πήρε
τ' ἄλογο τοῦ Πρώσου στὸ
λαιμό. Τὸ ζῖφο τρεκλίζει, ἀνα-
σηκώνεται στὰ πσινά του ἀπ'
τὸν πόνο καὶ πέφτει.

Οἱ ἄλλοι ἔμως μᾶς πλησιά-
ζουν.

Τί δυστυχία! ὁ ξάδερφός
μου ἀναγκάστηκε, γιὰ νὰ ξε-
φύγῃ νὰ στρίψει ἀριστερά.

— Μὴ σὲ νοιάζει γιὰ μένα!
μοῦ φωνάζει. Τρέχα ὀλοένα,
ὡς που νὰ σκάσῃ τ' ἄλογό σου.

Ὑστερα μιὰ δεινροσυστάδα
τὸν ἔκρυψε ἀπ' τὰ μάτια μου.
Δὲν τὸν ξανάειδα ἀπὸ τότε!
Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ μαν-
τεῦσω τί διεύθυνση εἶχε πάρει.

Πίσω μου ἔτρεχαν τρεῖς οὐσ-
σάροι. Τ' ἄλογά τους ἦταν
γερά. Τὸ δικό μου ἄρχισε νὰ
κουράζεται. Τὸ κακόμοιρο!
Τρεῖς μέρες, ἴσως δὲν τοῦχαν
βγάλει καθόλου τὴ σέλλα!

Ξαφνικά τὸ ζῖφο μου γλυ-
στρά πάνω σ' ἓνα στρώμα ἀπὸ

Ἐτὸ κεφάλι του ἦταν γεμμένο στὸν ὦμο τοῦ ὑπασιπιστῆ του...
(Σελ. 73, στ. γ')

πηλό και πέφτει στα γόνατα. Τό τι-
ναγμα με πέταξε στη γη. Σηκώθηκα
την ίδια στιγμή. 'Ο Θεός με φύλαξε,
δεν είχα χτυπήσει πουθενά!

Τ' αλόγο μου είχε κι' αυτό σηκωθεί
κι' ελεύθερο από κάθε βάρος, είχε φύ-
γει κιάλας σαν άστραπή... Βρισκό-
μουν έρημος, με μόνα τὰ δυό μου πό-
δια! Μ' έπιασε μιὰ ξαφνική λύσσα.
Κρύφτηκε σ' ένα πυκνό θαμνόδεντρο,
έβαλα τή λόγχη στο τουφέκι μου, ση-
μάδεψα και πυροβόλησα.

'Ο πρώτος ούσσάρος κατρακύλησε,
μαζί με τ' αλόγο του, στην άβυσσο. Οί
άλλοι φώναζαν κι' έβριζαν με λύσσα.
'Εγώ όρμω μέσα στο δάσος και τρέχω
μ' όλα μου τὰ δυνατά μέσα στα πυκνά
δέντρα. Πέρασα διακόσια μέτρα πάνω-
κάτω. Φωνές και άγριες βρισιές έρ-
χόνταν ως τ' αυτιά μου μέσ' απ' τὰ
φυλλώματα.

Κατάλαβα πώς θα συνέχιζαν την κα-
ταδίωξη. Νά περιμένω, ήταν τρέλλα.
Ξεκίνησα πάλι σαν τρελλός και βγήκα
μπρός σε μιὰ καλυβούλα, σκεπασμένη
με χόμα και χορτάρια.

'Ενας χωρικός με τή γυναίκα του
και τὸ κοριτσάκι του, πολεμούσε νά
φτιάσει ένα πρόχειρο καμίνι για νά
βγάλει ξυλοκάρβουνα.

Καθώς με είδαν, σταμάτησαν τή δου-
λειά τους. 'Ο άντρας, με μιὰ έξυπνη
ματιά που μουρριζε, κατάλαβε τή θέση
μου:

— Σε κυνηγούν; με ρώτησε.
— Ναι! κοντεύουν νά με φτάσουν.
Είναι τώρα μέσ στο δάσος.
— 'Α, τὰ παλιόσκυλα!

Σκέφτηκε μιὰ στιγμή και πήρε τήν
άποφασή του.

— Χώσω εδώ-μέσα! μου είπε.
'Εγώ κοίταξα τὸ καλόδι άπορώντας.

— Έμπα και μὴν τὸ κοιτάς! Τους
ἀκούω που ζυγώνουν. Κάμε γρήγορα!

Υπάκουσα και μπήκα. Επαπλώθηκα
με τή ράχη. 'Ο χωρικός κι' οί δικοί
του με σκέπασαν με πελεκουδία. 'Από
πάνω έβαλαν κλαδάκια. 'Ημουν θαμ-
μένος κάτω απ' τὰ ξύλα!

'Ο καρβουνιάρης έσκυψε πάνω μου
και μου σφύριξε στ' αυτί:

— Πρόσεξε καλά, γιὰ τὸ Θεό! Μὴ σα-
λέψεις διόλου! Θά μᾶς τουφεκίσουν
και τούς τέσσερις!

Δέν ήμουν σὲ αναπαυτική στάση,
αὐτὴ εἶν' ἡ ἀλήθεια. Τὰ ξύλα μου πιέ-
ζανε τὴν κοιλιά και τὸ στήθος και μοῦ-
κοβαν τὴν ἀναπνοή. Μὰ ὡς τόσο δέν
είχα φόβο νά σκάσω.

Πιὸ καί, ὁ χωρικός δούλευε κι' ἔδινε
ὁδηγίες στὴ γυναίκα του και στὸ μικρό
του. 'Η φωνή του ἔτρεμε λιγάκι. Και
με τὸ δικιο του τὴ στιγμή ἐκείνη, ὁ
ἀγαθὸς χωριάτης ἦταν ἕνας σωστὸς
ἥρωας!

Μὰ ἡ κρίσιμη στιγμή ἔφτασε.

Οί ούσσάροι είχαν βγει μπρός στην
καλυβούλα.

— Δέ μου λές, μπάμπη! Έκανε σὲ
τέλεια γαλλική, μιὰ σκληρή φωνή
που ἔδειχνε ἄνθρωπο μορφωμένο, ἀξιω-
ματικό. Πέρασ' ἕνας Γάλλος στρατιώ-
της ἀπὸ δῶ. Τὸν εἶδες; Ποῦ τράβηξε;

'Ο χωρικός ἔπαιξε ὑπέροχα τὸ ρόλο
του. Με τὴν ἔμφυτη χωριάτικη πονη-
ριά του, πῆρ' ἕνα ὕφος ἀτάραχο και
σοβαρό κι' ἀπάντησε ἡσυχα ἡσυχα:

— Μοῦ φαίνεται... ναι, βέβαια, κύ-
ριε ἀξιωματικό, πέρασε... 'Εμεῖς δου-
λεύαμε, ἔχουμε μιὰ βιαστική παραγ-
γελία. Δέν προφτάσαμε νά ἰδοῦμε, κύ-
ριε ἀξιωματικό. 'Εμεῖς εἴμαστε φτωχοί
ἄνθρωποι, ξέρετε...

— 'Ασε τίς φλυαρίες, μπάμπη, τὸν
έκοψε ὁ ἀξιωματικός. Ποῦ τράβηξε;

— Τί νά σᾶς πῶ, κύριε! 'Ετρεχε σὰ
σφαίρα! Δέν τὸν εἶδατε και σεις; Τί
νά σᾶς πῶ! 'Εμεῖς εἴμαστε φτωχοί
ἄνθρωποι, ξέρετε, και κοιτάμε τή δου-
λειά μας.

— Ντὲρ Τύφελ! (1) Θά μιλήσεις
καθαρά; Ποῦ τράβηξε;

— Δέν ξέρω, δέν ξέρω, κύριε ἀξιω-
ματικό. Θαρρῶ πὼς τράβηξε ἀπὸ δῶ,
στὸ δρόμο που βγάζει ἀνάμεσα Μπα-
ζέιγ και Ντονζύ.

— Δὲς ἀλήθεια; Δέν τὸν ἔκρυψες;

— Νά τὸν κρύψω! Χριστὸς και Πα-
ναγιά! Καὶ ποῦ, κύριε ἀξιωματικό;
Αὐτὲς δέν εἶνε δικές μας δουλειές.
'Εμεῖς εἴμαστε φτωχοί, δουλεύουμε γιὰ
τὸ ψωμί...

— Τί βῶδι! μουρμούρισε ὁ Πρώσος.

Τοῦμεναν ἀκόμα μερικὲς ἀμφιβολίες.
Πλησίασε τὴν καλύβη, τὴν κοίταξε προ-
σεχτικά, τὴ γυρόφερνε. Κρύος ἰδρώ-
τας με εἶχε μουσκέψει...

Τέλος, ἀποφάσισαν νά φύγουν!..
'Οχι γιὰ νά με κυνηγήσουν! Γύρισαν
ἀδοξά πίσω.

— 'Ασ' τον νά χαθῇ! εἶπε ὁ ἀξιω-
ματικός (γερμανικά αὐτὴ τὴ φορά,)
στοὺς στρατιώτες του. 'Εγὼ ἤθελα νά
πιᾶσω τὸν ἀξιωματικό. Γιὰ ἕνα στρα-
τιώτη δέν ἀξίζει νά χαλάμε και πολὺ
τὴν ἡσυχία μας.

— Δίκιο ἔχετε, κύριε ὑπολοχαγέ!

— Τὸν ἄλλον, ἂν τὸν ἔπιανα — ἂ,
θά μου τὴν πλήρωνα κρεῖδὰ τὴν πιστο-
λιά που μουρριζε. 'Αλλά μοῦ τῶσκασε!
Θά βγῇ, φαίνεται, στὸ Βέλγιο.

'Υστερα οί φωνές ἔγιναν λιγότερο
καθαρές, μακρυναν κι' ἔσβυσαν ἐπιτέ-
λους. Οί Γερμανοί βρισκόνταν πιὰ μα-
κριὰ μας.

Τότε ὁ καρβουνιάρης, κάνοντας πάντα
πὼς τακτοποιεῖ τὴν ξυλεία του, ἔσκυ-
ψε ἀπάνω μου κι' ἄρχισε νά με ξαλα-
φρώνει.

— Οὐφ! ἔκανα. Πήγαίνα νά σκάσω!

(1) Γερμανικὸ ἐπιφώνημα: «Νά πάρῃ ὁ
διάβολος!»

Και δέν ἔλεγα ψέμματα. 'Ο ἰδρώτας
μ' ἔλουζε. Μὰ ὁ χωρικός δὲ μᾶφισι
νά σαλέψω.

— Στάσου μιὰ στιγμή! μου εἶπε.
'Εστειλα τὸ μικρὸ νά ἰδῇ ἂν βρίσκονται
μακριὰ.

Τέλος, μετὰ ἕνα τέταρτο ήμουν ὁρ-
θός. Δέν είχα λόγια νά εὐχαριστήσω
τὸν ἀγαθὸ καρβουνιάρη.

— Δέν ἀξίζει τὸν κόπο! μου εἶπε αὐ-
τός. Τους στρατιώτες πρέπει νά τοὺς
βοηθάμε σ' ὅ,τι μπορούμε. 'Ημουν
κι' ἐγὼ στρατιώτης στὴν ἐκστρατεία
τοῦ Μεξικού.

Μὲ κοίταξε μιὰ στιγμή κι' ἔξακολού-
θησε:

— Ξέρετε τί συλλογίζομαι; Μὲ τὸ
στρατιωτικὸ δὲ θά ξεφύγετε ἀπ' τὰ
νόχια τους. Αὐτοὶ εἶναι σωστὴ θάλασ-
σα, γέμισε ὁ τόπος ἀπὸ δαύτους. Θά
σᾶς πιᾶσουν παρακάτω.

Μοῦ ἤρθε τότε ἡ ἰδέα νά προμηθευ-
τῶ μιὰ πολιτικὴ φορεσιά. Στὴ ζώνη
μου είχα πάνω-κάτω τετρακόσια φράγ-
κα. 'Η γυναίκα εἶχε τὴν καλοσύνη
νά πάει στὴ γειτονική χωμόπολη νά
μοῦ ἀγοράσει ὅ,τι χρειαζόταν.

Σὲ μιὰν ὥρα, μοῦφερε ἕνα κοστοῦμι
ἀπὸ καστάνὸ βελούδο ριγέ κι' ἕνα μα-
λακὸ καπέλο. Τὰ φόρεσα ἀμέσως.

Μὰ τὰ στρατιωτικὰ τί θά τὰ ἔκανα;

'Ο καρβουνιάρης μοῦ πρότεινε νά τὰ
κάψω. Αὐτὸ δέν τῷθελε ἡ καρδιά μου.
Τὰ είχα κιάλας ἀγαπήσει. 'Αλλωστε,
πὼς θάκαιγα τὰ ὅπλα μου; Κατάφερα
λοιπὸν τὸ χωρικὸ νά τὰ χύσῃ στὴ
γῆ, σ' ἕνα ὠρισμένο μέρος, κοντὰ στὴ
στήλη πουῦδειχνε τὰ χιλιόμετρα στὸ
δρόμο τοῦ δάσους. 'Ετσι, θά μπορούσα,
ἂν τύχαιν, εὐκαιρία, νά τὰ ξαναπάρω.

— Κατάλαδαίνω! εἶπε γελώντας ὁ
ἀγαθὸς ἄνθρωπος. 'Εχουν κι' αὐτὰ τὸν
πόνο τους.

(Ακολουθεῖ)

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τῆς 'Αρμονίας τὸ μέλημα
Στοῦ Φλοίσβου τὸ 'Ακρογιάλι,
Τὸ πιὸ γλυκὸ μας φίλημα
Στάγγελλὰ τὰ κίλλη
Τοῦ ὀλόχαρου παιδιοῦ.

Τῆς 'Ανοιξης τὸ πρόθυμο
Μέσ' ἀπ' τὰ Τέμπη ἀγέρι,
Πρὶν πέρ' ἀπ' τὸ λιπόθυμο
Χιονάκι ἡ Αὐγὴ τὸ φέρει
Πρὸς τάνθη τοῦ κλαδιοῦ.

Τὸ πιὸ κρυφὸ κελάδημα
Που ζευγαρώνει ὁ Στιγὸς
Στοῦ λούλουδου τὸ δάδημα
Μόλις τοῦ Πόνου ὁ ἦχος
Φερῶσει ἀπ' τὴν καρδιά.

Καὶ ἀκόμη ἐκεῖ τὰ γνώριστα
Ποῦ ὁ Νοῦς δέν τᾶχει φτάσει,
Μύρια ἀηδονάκια ἀχώριστα,
Τὴ Μουσικὴ ἔχουν πλάσει
Τῆς Γῆς Καλονοῦρά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

(Απόνα ἰνδικὸ παραμῦθ.)

[Συνέχεια και τέλος: ἴδε σελ. 75.]

Στὸ χέρι φοροῦσ' ἕνα ὁμορφο δαχτυ-
λίδι, μὰ τὸ χρυσάφι του και τὰ διαμάν-
τια του ἦταν θολωμένα ἀπ' τὰ δάκρυα
ποῦσταζαν ἀπάνω του.

Τὴν εἶδαν τόσο λυπημένη, ποῦ δὲ
σκέφτηκαν νά τὴ ρωτήσουν. Μόνο ἕνας
γέρος αὐλικός, ποῦχε χάσει ὅλα τὰ
παιδιά του κι' ἦταν τώρα ἔρημος στὸν
κόσμο, τὴ συμπόνεσε και τῆς εἶπε:

— Μὴ χύνεις τόσα δάκρυα, κυρία. 'Ο
Κύριος εἶναι μεγάλος. Μπορεῖ νά τὸ
γλυτώσει τὸ παιδί σου.

— 'Αχ, ἔκαμε ἡ μητέρα. 'Ο γιατρὸς
μοῦπε ὅτι ὁ αὐγερινός ποῦ θά βγεῖ, ἡ
θὰ τὸ σώσει ἡ θὰ τὸ πεθάνει. Δὲ θάν-
θῆω νά ζήσω ὡς ἐκείνη τὴ φοβερὴ
στιγμή...

'Ενας ἄλλος αὐλικὸς τὴ ρώτησε:

— 'Αν τὸ λαμπρὸ ἄστρο τοῦ φέρει
τὴν ὑγεία, ἔσται τότε εὐτυχισμένη;

— 'Α, πολὺ! Πιὸ εὐτυχισμένη ἀπ' ὅ-
λον τὸν κόσμο!

— Τότε, μὴ μᾶς ξεχάσεις! 'Ελα στὸ
παλάτι και φέρε τὸ δαχτυλίδι σου στὸ
βασιλιά. Θά τὸν σώσεις.

Και καθὼς ἔδβαιναν, πρόσθεσε, κου-
νώντας με λυπητὸ κεφάλι:

— 'Αν θάναι ὡς τότε ζωντανός...

'Η νύχτα προχωροῦσε, τὸ χιόνι πύ-
κνωνε κι' ἕνας ἡσυχος ἀέρας ἔκανε τὰ
κατάλευκα ἀνθάκια νά στριφογυρίζουν
σὲ γρήγορους στρόβιλους, μέσα στὸ
σκοτάδι ποῦ σκέπαζε τίς στέγες τῶν
σπιτιῶν. Οί ἀπεσταλμένοι τριγυνοῦσαν
σὰν ἀνήσυχοι ἥσχοι σ' ὅλη τὴν πολι-
τεία, ὡς τίς πιὸ ἀπόμερες γωνιές τῆς.

Δέν ἔμεινε πέρα ποῦ νά μὴ χτυπή-
σουν. Οί ἄνθρωποι τοῦ βασιλιᾶ βρήκαν
κι' ἀνθρώπους ποῦ καθόνταν χαρούμε-
νοι γύρω στὴ φωτιά, ὅπου ἄχνιζε τὸ
τοῖά και ποῦ εὐχαριστοῦσαν τὸ Θεὸ γιὰ
τὴν ταπεινὴ αὐτὴ κι' ἀθόρυβη εὐτυχία
τους. Αὐτοὶ ἦταν εὐτυχισμένοι. Μὰ ἡ

καλυβούλα τους ἦταν τόσο χαμηλὴ και
φτωχική, τὰ ρούχα τους τόσο παλιὰ
και τὰ χέρια τους τόσο σκληρὰ ἀπ' τὴ
δουλειά, ὥστε οί ἀποσταλμένοι μήτε

τὸ σκέφτηκαν νά τοὺς ζητήσουν δαχτυ-
λίδι. Οί φτωχοί κι' εὐτυχισμένοι ἄν-
θρωποι θά γελούσαν, ἀκούγοντας νά

τοὺς γυρεύουν ἕνα τόσο πολῦτιμο και
περιττὸ πράγμα!

Πολλὲς φορές οί αὐλικοί βγήκαν
ἀπελπισμένοι ἀπὸ φτωχικὰ σπιτάρια.
'Αφίναν πίσω τους μιὰν ὥρα εἰκόνα
εὐτυχίας, κι' ὅμως δὲ μπορούσαν νά
φέρουν στὸ βασιλιά τους ἐκεῖνο ποῦ
θὰ τοῦσῶζε τὴ ζωὴ.

— Τί περιέργο! ἔλεγαν μετὰξὺ τους.
Κανείς εὐτυχισμένος δὲ φορεῖ δαχτυ-
λίδι και κανείς πάλι ἀπ' αὐτοὺς ποῦ

φοροῦν δαχτυλίδι, δέν εἶναι εὐτυχισμέ-
νος.

Τόσα δαχτυλίδια, τόσοι εὐτυχισμέ-
νοι, κι' ὅμως ὁ βασιλιάς μας θά πεθά-
νει!

Τόσα δαχτυλίδια, τόσοι εὐτυχισμέ-
νοι, κι' ὅμως ὁ βασιλιάς μας θά πεθά-
νει!

Τὸ χιόνι λιγόστευε. Τὸ σκοτάδι
ἀραίωνε κι' οί πρώτες ἀχτίνες τῆς χα-
ραυγῆς γλυστοῦσαν πάνω στὸ κάτω
σπρο χαλὶ ποῦ με χίλιες πτυχὲς εἶχε
ἀπλωθεῖ στὴ λευκὴ πολιτεία.

Τότε οί παλατιανοί ἔστειλαν τοὺς
σαλπικτὲς νά διαλαλήσουν, ὅτι τοῦ
βασιλιᾶ ἡ ζωὴ κρέμεται ἀπὸνα δαχτυ-
λίδι, ποῦ νά τὸ φορεῖ ἕνας ἄνθρωπος
εὐτυχισμένος.

Κι' οί σαλπικτὲς στάθηκαν σ' ὅλα
τὰ σταυροδρόμια και σ' ὅλες τίς πλα-
τεῖες, βγήκαν ὡς τ' ἀκρινὰ σπιτάκια
και τὰ μοναστήρια και, προτείνοντας
τίς μακρὲς και λεπτὲς σάλπιγγες, μή-
νησαν σ' ὅλους τοὺς κατοίκους ὅτι ὁ
βασιλιάς ἦταν ἐτοιμοθάνατος κι' ὅτι
μόνο ἕνας εὐτυχισμένος ποῦ φοροῦσε
δαχτυλίδι μπορούσε νά τὸν σώσει.

Τὰ σαλπίσματα πέταξαν και χάθη-
κον στὰ σιωπηλὰ σταυροδρόμια, στίς
παγερὲς πλατεῖες και στίς κατάλευκες
ἐξοχές· μὰ κανείς εὐτυχισμένος δέν πα-
ρουσιάστηκε νά χαρίσει τὸ δαχτυλίδι
του στὸ βασιλιά.

'Ηταν πιὰ ἡ ἀπελπισία. 'Ο βασιλιάς
ἔλυωνε σιγὰ-σιγὰ ἀπ' τὴν ἀγωνία.
'Οσο κι' ἂν ἦταν σκληρό, ἔπρεπε νά
τοῦ τὸ ποῦνε: 'Ηταν ἀδύνατο νά βρεθῇ
κεῖνο ποῦ ζητοῦσε. 'Ο θάνατος ποῦ
ἔστειλε ὑπομονητικὸς πλάϊ στὸ προσκέ-
φαλό του, ἦταν μοιραῖο νά σκύβει και
μὲ τὰ ψυχρὰ δάχτυλά του νά τοῦ σφα-
λίσει τὰ μαραμμένα νεανικά του βλέ-
φαρα.

Φώναξαν ἔξω τοὺς σοφοὺς νά τοὺς
ποῦνε τὸ ἀποτέλεσμα. 'Ενας ἀπ' αὐ-
τοὺς, ὁ πιὸ γέρος κι' ὁ πιὸ σοφός,
ἀνέλαβε νά τὸ πει στὸν βασιλιά. 'Ολοι
μαζεύτηκαν ἔξω ἀπ' τὸ δωμάτιο τοῦ
ἀρρώστου, προσμένοντας με ἀγωνία
τὴν εἶδηση ποῦμελλε νά κυκλοφο-
ρήσει.

'Ο σοφὸς πλησίασε τὸ κρεβάτι κι'
ἐτοιμάστηκε νά μιλήσει. 'Ο ἄρρωστος
στήλωσε πάνω του τὰ μισοσβυσμένα
του μάτια και περίμενε με χεῖλη μι-
σανοιγμένα ἀπ' τὴν ἀγωνία. 'Ο γέρος
νόμισε πὼς εἶχε προστά τοῦ ἕνα τόσο
δὰ γυαλένιο πρᾶγματάκι και πὼς μόλις
τ' ἄγγιζε ἴσα-ἴσα με τὸ δάχτυλό του,
θὰ σωριαζόταν χάμω σὲ χίλια θρύ-
φαλα. Δίστασε νά δώσει τὸ τελειωτικὸ
χτύπημα στὴν ἀδύνατη ἐκείνη ὑπαρξή,
ποῦ ἦταν ἐτοιμὴ νά σβῇ.

Κι' ὅμως δὲ μπορούσε νά γίνηι ἄλ-
λοῦς. 'Ο ἄρρωστος ἄρχισε ν' ἀνα-
σαίνει βαρεῖά και στενόχωρα ἀπ' τὴν
ἀγωνία. 'Ετσι ἡ ἔτσι, θάρχεσαν τὸ τέ-
λος. Πῆρε τὴν ἀπόφαση. — Κανείς εὐ-
τυχισμένος, εἶπε, δὲ φορεῖ δαχτυλίδι
και κανείς ἀπ' ὅσους φοροῦν δαχτυλίδι

δέν εἶν' εὐτυχισμένος. Αὐτὸ ποῦ ζη-
τάτε δὲ βρέθηκε πουθενά. Σ' ὅλη τὴν
πολιτεία και στὰ περίχωρα, δέν ἔμεινε
σπίτι ποῦ νά μὴν τὸ ρωτήσαμε.

'Ο ἄρρωστος βασιλιάς ἔριξε στὸ
γέρο σοφὸ μιὰ ἀδύνατη ματιά, γεμάτη
πόνο. Τὸ πρόσωπό του πῆρε τὴ χλω-
μάδα τοῦ κεριοῦ. 'Εριξε γύρω τὰ γα-
λανὰ, τὰ νεανικά του μάτια ποῦσδυ-
ναν πρόωρα, σὰ νᾶθελε νά βεβαιωθῇ
πὼς τίποτ' ἄλλο πιὰ δέν ἀπομένει,
πὼς ἡ καταδίκη ἦταν ὀριστική, πὼς
ἔπρεπε νά πεθάνει. Κι' οί τελευταῖοι
παλμοὶ τῆς ζωῆς πετοῦσαν ἀπὸ τ' ἀτο-
νο κι' ἀδυνατισμένο κορμί του.

Γύρω ἦταν νεκρικὴ σιγή... 'Απ' τὰ
πολύξερα μάτια τοῦ γέρου σοφοῦ, πρό-
βαλαν δυὸ δάκρυα και χάθηκαν κρυφὰ
και σιωπηλὰ στὰ μακριὰ κατάλευκά
του γένητα.

Οί φρουροὶ είχαν ἀφίσει τίς κολόν-
νες τους, οί σκάλες είχαν μείνει δίχως
φύλακες, οί πύλες δίχως θυρωροὺς.
'Ολοι ἦταν ἀπ' ἔξω και περιμέναν, δί-
χως νά βγάσουν μιὰ...

Ἐκφνικά, ἔξω ἔγινε μιὰ ταραχή.
Μιὰ γυναίκα φωνὴ ἀκούστηκε, ποῦ
πληροῖζε ὀλοένα, ὡς ποῦ ἔφτασε στὴν
πόρτα τοῦ βασιλιᾶ.

'Ηταν μιὰ γυναίκα, ἡ γυναίκα ποῦ
τὴν είχαν βρεῖ γονατισμένη πλάϊ στὸ
πλούσιο κρεβάτάκι τοῦ ἄρρωστου παι-
διοῦ τῆς. Εἶχε βρεῖ ἐλεύθερη τὴν πύλη,
εἶχε περάσει μέσ' ἀπ' τοὺς ἔρημους
διαδρόμους και τίς σιωπηλὲς στοῖες και
φώναζε:

— 'Αφίστε με νά μπῶ! Νά φορέσω
τὸ δαχτυλίδι μου στὸ βασιλιά! Εἴμ'
εὐτυχισμένη! Τὸ παιδί μου γλύτωσε!

'Ολοι παραμέρισαν ἀμέσως κι' ἐκείνη
δρμησε, ἀχτινοβολώντας ἀπὸ εὐτυχία,
στὸ δωματίο τοῦ ἄρρωστου, και κρα-
τώντας στὸ χέρι τῆς ἕνα πολῦτιμο δα-
χτυλίδι. 'Ετρεξε πλάϊ στὸ βασιλικὸ κρεβ-
δάτι, ἔπιασε τὸ ἰσχνὸ χέρι τοῦ βασιλιᾶ
και μ' εὐκολία τοῦ πέρασε τὸ δαχτυλίδι
τῆς.

Μὰ πρὶν ἀκόμη τ' ἀφίσει, ἔνοιωσε
ξαφνικά πὼς τὸ χέρι εἶχε κρυώσει μέσα
στὴν πλάμη τῆς. Κοίταξε με ἀνατρι-
χίλα τὸ πρόσωπο τοῦ ἄρρωστου. Τὰ
γαλανὰ του μάτια, ἀκίνητα, γυάλινα,
κοιτούσαν στὸ κενό...

'Ηταν ἀργὰ πιὰ. 'Ο βασιλιάς εἶχε
πεθάνει.

Τὴν ἐπομένη, μπροστὰ στὸ παλάτι,
ὁ βασιλιάς εἶναι ξαπλωμένος μέσα στὴ
χρυσοστόλιστη κάσση του κι' ὁ λαὸς
του περνᾷ και προσκυνᾷ τὸ λεῖψανό
του. Κι' ἕνας-ἕνας ποῦ διαβαίνει, κα-
θὼς κοιτάζει τὰ σταυρωμένα του χέρια,
ἀντικρύζει μέσ' στὸ κέρινο δάχτυλό
του ἕνα δαχτυλίδι. Εἶναι τὸ δαχτυλίδι
ποῦ ζητοῦσε, τὸ δαχτυλίδι τῆς εὐτυχίας.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ ΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ "ΜΙΚΡΟΥ ΛΟΡΔΟΥ",

*Αγαπητοί μου,

ΣΟΙ από σάς έχουν στην οικογενειακή τους βιβλιοθήκη παλιούς τόμους Διαπλάσεως, είμαι βέβαιος πως θα αγαπούν ξεχωριστά και θα φυλάνε σαν τα μάτια τους τον 21ο και 22ο (1892) όπου δημοσιεύθηκε ο «Μικρός Λόρδος». Η επιτυχία του παιδικού αυτού μυθιστορήματος ήταν τότε καταπληκτική. Κι' όχι μόνο εδώ, αλλά σ' όλον τον κόσμο, μπορώ να πω, όπου ακόμα εξακολουθεί να ανατυπώνεται και να διαδίδεται με άπληστία σαν χθесινό. Είπ' αλήθινά 'ν' από τα ωραιότερα έργα που έχουν γραφεί για παιδιά, μα και για μεγάλους. Περιέργο, νόστιμο, τρυφερό, συγκινητικό, μορφωτικό, παιδαγωγικότατο. Και πολύ καλλιτεχνικά γραμμένο, λογοτέχνημα σωστό. Μένει ανεξάλειπτη για πάντα η εντύπωση που αφήνει στον οποιοδήποτε αναγνώστη. Εγώ άξαφνα διάβασα το «Μικρό Λόρδο» μεγάλος, — τότε ίσα-ίσα που θα τον μετάφραζα για τη Διάπλαση. Κι' όμως με καταγοήτευσε, με συγκίνησε βαθιά, μ' έκαμε να κλάψω σαν παιδί. Κι' ακόμα, ύστερ' από τόσα χρόνια, θυμώμαι την υπόθεσή του μ' όλες τις λεπτομέρειες. Θα δώσω εδώ μια περιλήψη για τους δέν διάβασαν ποτέ αυτό το μικρό αριστούργημα: Ένας γιος του δούκα του Δόρινκουρ, ο αξιωματικός Έρρολ, αγάπησε και παντρεύτηκε, χωρίς την άδεια του πατέρα του, μια νέα, όμορφη και καλή Αμερικανίδα. Απ' αυτό το γέννηθηκε 'ν' αγοράκι, ο Σέδρικ Έρρολ. Ο γέρος όμως, στην Αγγλία, δέ θέλησε ποτέ να συμφιλιωθεί με το γιό του, ούτε να ιδεί στα μάτια του τη νύφη του και τον μισο-Αμερικάνο έγγονό του που εξακολουθούσαν να ζουν στη Νέα Υόρκη.

Λίγα χρόνια μετά το γάμο του, ο αξιωματικός Έρρολ πέθανε κι' η νέα χήρα άφοσιώθηκε όλη στην ανατροφή του μικρού της Σέδρικ, που ήταν πιά η μοναχική της συντροφιά και παρηγορία. Αδύνατο να φαντασθί κανείς πόσο η μητέρα αυτή έλάτρευε το αγοράκι της αλλά και πόσο το αγοράκι αυτό έλάτρευε τη μητέρα του! Κι' ήταν ένα χαριτωμένο παιδί ο μικρός Σέδρικ, όμορφο, γερό, γενναίο, ευαίσθητο, τρυφερό, έξυπνο, αλλά και μ' όλη την άγγελική άθωότητα και τη συγκινητική άφέλεια της ηλικίας του.

Τόν αγαπούσαν όλοι, και μάλιστα ο άπλοικός κ. Χόμπς, ο γείτονάς του

έδωδιμοπώλης, που τον κρατούσε συχνά στο μπαζί του για να το λήη ιστορίες και να το βρίζη, σαν Αμερικανός δημοκράτης που ήταν, όλους τους λόρδους, τους δούκες και τους πατρικούς της Αγγλίας, «αυτούς τους μακαράδες, τους κακούργους», χωρίς να φαντάζεται βέβαια, — γιατί κανείς στη Νέα Υόρκη δέν ήξερε την ιστορία του, ούτε ο ίδιος ο Σέδρικ, — πως κι' ο αγαπημένος του μικρός φίλος ήταν απόγονος ενός απ' αυτούς, και πως μια μέρα θα πήγαινε να τον διαδεχθί... Στενός επίσης φίλος του Σέδρικ ήταν κι' ένας... λούστρος, σχεδόν της ηλικίας του, ο καλός Δίκ, που παίζει σπουδαίο ρόλο στην ιστορία.

Συνέθε λοιπόν να πεθάνη άτεκνος κι' ο πρωτότοκος γιος του δούκα του Δόρινκουρ, ο λόρδος Fauntleroy, που κατά τάγματικά νόμιμα θα κληρονομούσε τον τίτλο, τα προνόμια και την περιουσία της μεγάλης οικογένειας. Και ξαφνικά, μόνος κληρονόμος βρέθηκε ο γιος του αξιωματικού Έρρολ, ο Σέδρικ, ο μισο-Αμερικάνος, ο φίλος του κ. Χόμπς και του Δίκ. Κι' ο πάππος του, θέλοντας και μή, έστειλε στη Νέα Υόρκη να τον πάρη κοντά του στην Αγγλία. "Ε, μπορείτε πιά να φαντασθίτε την έκπληξη, — μα και τη λύπη, — του έδωδιμοπώλη, όταν έμαθε πως ο μικρός του φίλος έφευγε για την Αγγλία, να γίνη εκεί άμέσως λόρδος Fauntleroy και, μετά το θάνατο του πάππου, δούκας του Δόρινκουρ, — μασκαράς και κακούργος!

Από δώ αρχίζει τωραιότερο μέρος της ιστορίας. Ο δούκας του Δόρινκουρ, ο πάππος, είν' ένας γέρος άρθριτικός, μισάνθρωπος, παράξενος, σκληρός, έγωιστής. Στόν πύργο του τον τρέμουν όλοι. Ο μικρός όμως Σέδρικ, με την ώραία του όψη, την άθωότητά του, την άνυποψία του, την άφέλειά του και την καλοσύνη του, τον δαμάζει. Τόν κάνει να συμφιλιωθεί και με τη νύφη του, το κουβαλά από την Αμερική και τον κ. Χόμπς, με τον Δίκ, που αναγκάζεται να τους δεχτή, αυτός, ο δούκας, σά «φίλους» του έγγονού του και σιγά-σιγά του έμπνεί μια τέτοια αγάπη, μια τέτοια στοργή, που ποτέ ο έγωιστής έκείνος δέν ελχ' αίστανη στον κόσμω για κανένα!

Κι' άξαφνα πέφτει κεραυνός. Τι φοβερή περιπέτεια, τί τραγική κρίση! Ένθ' στόν πύργο του Δόρινκουρ ζούσαν όλοι ήσυχoi, αγαπημένοι κι' ευτυχισμένοι, παρουσιάζεται, ένοικήπει, μια πρόσυχη γυναίκα που σέρνει απ' το χέρι 'ν' άσχημο και κακοαναθρεμμένο παιδί. Κι' η γυναίκα αυτή ίσχυρίζεται τίποτα λιγότερο, παρά πως ήταν κρυφά μα νόμιμα παντρεμένη με τον πρωτότοκο του Δόρινκουρ και πως το βρωμόπαιδο

έκείνο ήταν ο αληθινός και μόνος κληρονόμος! Αυτό, φυσικά, δέν έκανε καμιά εντύπωση ούτε στον άθωο Σέδρικ ούτε στη φρόνιμη μητέρα του. Ο γέρος όμως κόνεψε να πεθάνη. Κι' ίσως θα πέθαινε απ' τη λύπη του για την αντικατάσταση του λατρευτού του κληρονόμου, αν ο Δίκ, ο φίλος του Σέδρικ, δέν αναγνώριζε την παρείσακτη έκείνη για μια έλεεινή τυχοδιώκτρια, και μάλιστα για... νύφη του, γιατί δέν ήταν παρά η γυναίκα κάποιου άδελφού του Βέν. Έτσι η αλήθεια φανερώνεται, η τυχοδιώκτρια με το γιό της το σκάζουν κι' ο Σέδρικ που κινδύνεψε μια στιγμή να τ' χάση όλα, — ή τουλάχιστο όσα χάνονται, — μένει πάλι λόρδος Fauntleroy προς μεγάλη χαρά κι' ευδαιμονία του πάππου του.

Αυτό είναι, με λίγα λόγια, το θαυμάσιο μυθιστόρημα που πρωτοφάνηκε στην Αμερική και στην Αγγλία το 1888, έργο μιας Αμερικανίδας, της Κας Frances Hodson Burnett. Και έχετε τι μοντέλο είχε αυτή η Κα Burnett όταν ζωγράφιζε το Μικρό Λόρδο; Το ίδιο της το παιδάκι. Και φυσικά, τον έαυτό της όταν ζωγράφιζε την κυρία Έρρολ. Γι' αυτό είπα η «μητέρα του Μικρού Λόρδου» κι' όχι η συγγραφέας... Πέθανε τελευταία στη Νέα Υόρκη κι' η αγαπητή μας φίλη Νεφέλη μάς στέλνει μια περίληψη του διστηλού άρθρου που ο «Χρόνος» του Λονδίνου αφιερώνει στη ζωή της και στο έργο της. Απ' αυτό μαθαίνουμε την παραπάνω σημαντική λεπτομέρεια. Μαθαίνουμε ακόμα πως η Κα Burnett άρχισε να γράφη και να δημοσιεύη από 12 χρονών κοριτσάκι. Κι' ακόμα πως μια δίκη που κέρδισε έναντιόν των έκδοτών του «Μικρού Λόρδου», που τον έκαμαν και δράμα και τον ανέδασαν στη σκηνή χωρίς την άδειά της, έγεινε άφορμή να ψηφισθί και στην Αμερική νόμος περί πνευματικής ιδιοκτησίας, κι' αυτό γιορτάστηκε με γεύμα που έδωσε προς τιμή της η Έταιρεία των Αμερικανών Συγγραφέων.

Η κυρία Burnett έγραψε και πολλά άλλα ώραία βιβλία. Αλλά το αριστούργημά της μένει ο άξέχαστος, ο άθάνατος «Μικρός Λόρδος». Ο παλιός τόμος που τον έχει είναι από χρόνια έξαντλημένος. Η Διάπλασις όμως πάντα σκοπεύει να τον ξαναδημοσιεύση.

Σας ασπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

ΡΗΤΑ

43.

Πού έέρει και μιλά
Μ' ευγένεια και χάρη,
Τό στόμα του κυλά
Δόξα-μαργαριτάρι.
Μ' αυτό που δέ γνωρίζουν
Πώς πρέπει να μιλούν,
Πεντάρα δέν άξίζουν
Διαμάντια κι' αν φορούν!

CHRE

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κας COLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'. (Συνέχεια)

Είχε αρχίσει να νοιάζεται για την αύριο και να φροντίζει όχι μόνο για τον έαυτό του παρά και για κάποιον άλλον. Εύκολα βεβαια μπόρεσε να μοιρασθί το ψωμί του με τη Μαρίκα, αλλά δέν ήταν όλο κι' όλο αυτό. Άλλο είναι να ευεργετήση κανείς μια φορά ένα φτωχο, κι' άλλο να εξακολουθήση να τον ευεργετή.

Τό μισόγυμνο έκείνο κοριτσάκι είχε ανάγκη από ρούχα. Αυτό που της έφερε από της κυρίας Φανής, δέν ήταν βέβαια άρκετά. Έπειτα άρχισε να συλλογιέται πως τό άχερένιο στρώμα, που αυτόν τον ευχαριστούσε τόσο, δέν ήταν κατάλληλο για τη μικρή. Κι' έρχόταν χειμώνας και, για να μην κρυώνη το παιδί, έπρεπε να του έχη φωτιά καθημέρα.

Έπειτα η τροφή που συνήθιζε για τον έαυτό του ο Γεροθώμας, ήταν τάχα κατάλληλη, ώφέλιμη, για ένα μικρό κοριτσάκι που είχε ανάγκη να θαναμώση και να μεγαλώση; Α, πόσα πράγματα ήταν υποχρεωμένος να συλλογιέται και να προμηθεύεται! Πόσες φροντίδες σ' έναν άνθρωπο που ως τώρα δέν εργαζόταν παρά μόνο για τον έπιούσιο!

Όλ' αυτά συλλογίζόμενος ο Γεροθώμας, αίσθανόταν το κεφάλι του βαρύ. Κάθε τόσο ο νοός του πήγαινε στο Όρφανοτροφείο, άλλ' άμέσως έδιωχνε αυτή τη σκέψη. Γιατί αν έθαζε τη Μαρίκα σ' Όρφανοτροφείο, τί θάκανε αυτός στην κάμαρά του ολομόναχος; Κι' όμως, πρό τριών ακόμα ήμερών, ολομόναχος ζούσε κι' ούτε φανταζόταν πως ήταν δυνατό να ζήση άλλοιώς... Ίώρα τον έπιανε ανατριχίλα με την ιδέα πως οι σχοινοδάτες θα έρχονταν να του πάρουν τη Μαρίκα για να την κακομεταχειρισθούν, κι' αυτόν να τον αφήσουν... ολομόναχο!

Εύπνησε πρωτ' πρωτ' και, καθώς είδε τον ούρανό καθαρό, έτρεξε ως την πλατεία να ιδεί τί έγεινε το παράπηγμα των σχοινοδατών. Αλλά παράπηγμα δέν υπήρχε

πιά, τό είχαν χαλάσει. Μόνο εκεί κοντά σ' 'ν' άλλο παράπηγμα, είδε τον παλιάτσο, μαζι με άλλους, να δένη τα

πράγματα του θεάτρου. Ο Γεροθώμας κατάλαβε πως ο «θείσος» ήταν για τα καλά. Όστόσο ο παλιάτσος φώναζε κι'

έθριζε τον Ψαλλιδόγλωσσο πως έφυγε τη νύχτα κρυφά και πήρε μαζί του και τον πίθηκο, ένθ' ήταν συμφωνημένο να τον κρατήση αυτός, ο παλιάτσος, που δέκα χρόνια τον είχε φίλο άχώριστο και μαζί χόρευαν κι' έπαιζαν στη σκηνή.

Ο Γεροθώμας χάρηκε πολύ άκούγοντας πως έφυγαν η θάφευγαν σε λίγο όλοι οι έχθροι της Μαρίκας. Όστε τώρα δέν ήταν φόβος αν την έπαιρνε έξω μαζί του, για να μη στενοχωριέται κλεισμένη στην κάμαρα.

Γύρισε γρήγορα κι' έδωσε στη Μαρίκα την καλή είδηση. Κι' η Μαρίκα πήδησε απ' τη χαρά της κι' άρχισε άμέσως να ντύνεται για έξω. Πέταξε κείνα τα κοντά και ψιλά κουρέλια που φορούσε κι' έβαλε το φουστανάκι της Αίμιλλας. Άλήθεια της έρχόταν λίγο μακρύ, αλλά τόσο το καλύτερο γιατί τη ζέσταινε. Φόρεσε και τα παπούτσια, λιγάκι μεγάλα στο πόδι της, αλλά πολύ πιό γερά και ζεστά από τα κόκκινα γοβάκια του χορού. Κι' άφου έτοιμάστηκε, περπατούσε χαμαρωτή στην κάμαρα με τα χεράκια στην τσέπη της ποδιάς της, και περίμενε το Γεροθώμα ως να έτοιμάση το κοντάρι με τους μύλους και να βγούν.

Έπιτέλους ο Γεροθώμας άνοιξε την πόρτα και πρώτη πετάχτηκε η Μαρίκα. Βγήκαν στο δρόμο μαζί. Μόνη της η μικρή έβαλε το χεράκι της στο χέρι του Γεροθώμα και περπατούσε στο πλάι του με χαρά. Καθένα βήμα του γέρου μακρυπόδη αυτή τόκανε τρία δικά της κρατούσε στο χέρι κι' ένα μύλο και τον σήκωνε ψηλά και φώ-

ναζε κι' αυτή τραγουδιστά μαζί του: Κλάψετε, κλάψετε, παιδιά, Για να σάς παρη ή μαμμά Μυ-ύ-λους του Γεροθώμα!

Όπου περνούσαν, στεκόνταν και τους κοιτάζαν γιατί τους φαινόταν νόστιμο θέαμα ο γέρος με το κοριτσάκι. Κι' έπειδή κάθε άνθρωπος χρωστά να πλη-

«Ω, να το χαρώ εγώ το πουλάκι μου!»

ρώνη την ευχαρίστησή του, όλοι, και χωρίς να θέλουν, άγόραζαν μύλους. Κάθε φορά, ο Γεροθώμας ξεκάρφωνε ένα μύλο απ' το κοντάρι, τον έδινε στη Μαρίκα κι' αυτή τον έπρόσφερε με χάρη στον αγοραστή, λέγοντας: «Ευχαριστώ, κύριε... ευχαριστώ, κυρία...» Ποτέ του ο Γεροθώμας δέν έκαμε τόσο μεγάλη πούληση!

Υστερα, για περιέργεια, κάθισε στα σκαλιά του Μουσείου και τη μέτρησε. Και συμπέρανε με χαρά: «Περίφημα! Τό κοριτσάκι μαζεύει περισσότερα από όσα μου κοστίζει!» (Ακολουθεί

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΤΡΟΤΠΟ Σ' ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ

Αριθ. Έγκρ. 22
'Αγάλια-αγάλια ή μέρα οβύνει
σάν τὸ καντήλι πού τρεμοσβύνει
φτωχὸ ἀπὸ λαδι, σιγὰ σιγὰ.

Ω, νὰ ἡ ὥρα ἡ μαγεμένη
πού ἡ φύση ὅλη, λές, νεκρωμένη
γέρνει στῆς νύκτας τῆ σιγαλίας.

Μόνο τὸ κύμα ἀχολογᾷ
πάνω στὰ βράχια μουγκὰ βογκᾷ
στὴ ζαφειρένια ἀκρογιαλιά.

Ἀθανάσιος Διάκος;

ΑΔΗΘΙΝΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Αριθ. Έγκρ. 2.
Βρισκόμαστε, ἐγὼ κι' ὁ Γιάννης,
ὁ φίλος μου, στὸν παράδεισο.
Τί, στὸν Ἀπολλοῦριο νομίζεις;
Χι καλὲ! Ἀπολλοῦστα σὲν ν' παρ-
δαίσο ἐπίγειο. Μά, νὰ σὰς πῶ
τὴν ἀλήθεια μου, ἐντὶ τῆ στιγμῇ
θὰ βρισκόμουν σὲ σκέψη ἂν
ἐπρόκειτο νὰ τὸν ἀλλάξω μὲ κεί-
νον ἐκεῖ πάνω. Κι' ὅμως δὲν εἶναι
παρὰ μιὰ βρυσούλα μὲ κόρρο (*)
κέρδην, μέσα σ' ἓνα δασὺ ἀπὸ
ἐλατα, στὸ πάνω μέρος ἑνὸς με-
γάλου δάσους ἀπὸ θεόρατα πεύκα,
σὲ μιὰ πλαγιάδα τοῦ πενταδά-
κτυλου Ταύγετου μας.

Καθισμένοι στ' αὐτοπόδι ἀπάνω
στὶς φτέρες, μὲ μιὰ πετρεῖα πα-
εἰμάδια καὶ τυρὶ μπροτὰ μας,
γὰ νὰ τρώμε τάχα, μὰ δὲν τρώομε.
Ὡστόσο τὰ παξιμάδια ἐνὰ-ἐνὰ ἐ-
ξαφανίζονταν. Αὐτὸ ὅμως ἡ μα-
γευτικὴ φύση δὲν μᾶς ἄφηνε νὰ
προσέξουμε. Τόσο ἦμασταν μαγεμέ-
νοι μὲ τὸ δροσερὸ πρωῒνὸ ἀέρα
πού χαϊδεύοντας τίς κορφές τῶν
πεύκων, ἄφηνε ἓνα ναυουριστικὸ
βρόϊσμα* τόσο ἀφρημένο μὲ τὸ
μουρμουριστὸ ἀργολίσσημα τοῦ
κρούσταλλου νεροῦ τῆς βρύσης,
πού ἔτρεχε ἀπάνω στὰ κάτασπρα
χαλίκια καὶ κυλούσε σὲν ἓνα
χορογυμνὸ φιδὶ ἀνάμει* ἀπ' τὶς
φτέρες καὶ τὰ πενκάμια* τόσο
ναρκωμένοι μὲ τὴ μοσκοβολία
τοῦ τσαγιού καὶ τῆς κοκκινιάρας.
Ὅλ' αὐτὰ ὅμως θὰ ἦσαν σάν
ἓνα ὄρατο πρόσωπο βοῦβό, ἂν
μιὰ πλουμιστὴ πέρδικα, καθι-
σμένη ἀπάνω σ' ἓνα ψηλὸ κοτρώνι,
δὲν τόλεγε γενναίᾳ μὲ τὴ μελω-
δική της φωνή πού ἀντηχοῦσε
στὰ λαγυγιάδια καὶ στὶς ρεματιές.

Ἐξαφνα ἔπεσε ἕνας*, κεραυνός.
Μὴν τρομάζετε. Δὲν ἔπεσε ἀπὸ
τὸν οὐρανὸ, ἀλλ' ἀπὸ τὸ στόμα
τοῦ Γιάννη:

«Ποῦ εἶναι τὰ παξιμάδια; τὰ
φαγες ὅλα;
— Ἐγώ, ὄχι, ἓνα πῆρα!
— Μὰ καὶ γὼ δὲν πῆρα περισσό-
τερα. Τὶ γινῆκαί μοι, λοιπόν;
— Πιστεύεις πῶς κάποιον, ἄλλος
θὰ μᾶ; τὰ πῆρε;
— Ἐστὶ φαίνεται.
— Βρε, τὸν παλιάνθρωπο!»

Λοιπόν, πού λές, αὐτὰ ἔχει
ὁ...πατέρας μου:
Παῖδι τοῦ Βουνοῦ

(*) Κόρρο=αὐλὸς

Αριθ. Έγκρ. 4
Κάθε χρόνο γίνεται ἡ μεγάλη
πανήγυρις τῆς Φανερωμένης. Ὁλος
ὁ κοσμος, ἀπὸ τὸ Χαλάνδρι ἕως
τὰ Μέγαρα, πηγαίνει νὰ προσκυ-
νῇ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγᾶς.
Φέτος πῆγα κι' ἐγὼ μὲ τὴ μητέ-
ρα μου καὶ μιὰ φιλικὴ μας οἰκο-
γένεια. Μπῆκαμε στὶς 2½ στὴ
βενζίνη καὶ σὲ τρία τέταρτα εἴ-
χαμε φτάσει.

Ἀραγμένα στὸ μόλο ἦταν τοῦ
λάχιστο εἰκοσι βατόρια καὶ βεν-
ζίνες. Ὅλα σφύριζαν μαζί κι' ἀπὸ
τὸ θόρυβο δὲν μπορούσαμε νὰ
κοῦμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον. Οἱ μι-
κρόμποροι εἶχαν ἀλώσει ὅλων
τὸν εἰδὼν τὰ ἔμπορεύματα, ἀπὸ
εἰκονίσματα ἕως σαποῦνα, σὲ
τραπέζακια καὶ καροτσάκια ἀπὸ
τὸ μόλο ὡ: τὴ Μονή.

Σκοπευτήρια, τουρῆ, υπαίθρια
μαγαζάκια, καφενεῖα, εἶχαν σφι-
μοχθεῖ τὸ ἓνα κοντά στὸ ἄλλο
σ' ὅλο τὸ μήκος τοῦ δρομάκου.
Ὅλοι διαλαλοῦσαν τὰ πράγματά
τους. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ στεκόναμε τε-
λάλιδες κι' ἐρώνασταν: «Τὸ Λεω-
νίδιον! ἔσπερς κατ' εὐθείαν διὰ
Πειραιᾶ κι' ἡ βάρκα τζαζάμπα!
Ἰποστηρίζετε τοὺς ἐργάτας, ὄχι
τοὺς ἐφοπιστάς!! Τὸ Λεωνί-
διον!»

Ἐβλεπε κανεὶς τίς φορεσιές
ὅλων τῶν χωριῶν τῆς Ἀττικῆς,
Γυναικες μὲ ἡ καὶ χωρὶς τοιγού-
νες, μὲ ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ κεντή-
ματα, περπατοῦσαν πάνω-κάτω.
Χωρικοὶ πλούσιοι καὶ φτωχοὶ
ἦσαν ἀνακατεμένοι καὶ γύριζαν
μυζικὴ ἐδῶ κι' ἐκεῖ Ἐβλεπε καὶ
ἀρετὰ σακκάκια καὶ ψαθάνια,
καὶ φουστάνια τῶν πόλεων.

Βουνα ἄτο καρπούζια, αὐτοκί-
νητα, ἁμάξια, τένες, ἔκαναν μεγά-
λες μαῦρες καὶ πράσινες κηλίδες
σ' ὅ,τι φαίνονταν σὰ μιὰ εἰκόνα
ὅπου τὰ χρώματα κοινοῦσαν. Ἡ
Μονὴ στὸ βάθος συμπλήρωνε τὸ
ὄρατο αὐτὸ θέαμα. Ὁ ἥλιος πού
ἔμπαινε μέσα ἀπὸ τὰ πανήρυλα
δέντρα, γυάλιζε πάνω στὰ χρῆσα
καὶ ἀργυρὰ κεντήματα καὶ χρῆσιζε
τὰ πάντα.

Καθίσαμε στὸ μόλο πού ἔμενε
τραπέζακι ἑνὸς καφενεῖου, πῆ-
ραμε καφέ κι' σταφύλια, καί,
ἀφοῦ προσκυνήσαμε στὴν ἐκκλη-
σία καὶ ἀγοράσαμε παιχνίδια γιὰ
τὰ μικρά, ξαναπῆραμε τὸ βατόρι
καὶ στὶς ὀκτὼ εἴμαστε σπῆτι, κα-
τευχαριστημένοι ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐκ-
δρομή.

(Ἐλεῖσις, Αὐγουστος)

Δάμπος Τζαβέλλας

ΚΡΑΣΙ ΠΑΗΡΩΜΕΝΟ

Αριθ. Έγκρ. 63

Μιά μέρα, μπῆκαν δὺ χωριά-
τες νὰ γευματίσουν σ' ἓνα ξενο-
δοχεῖο. Ἐφαγαν, πλήρωσαν κι'
ἐτοιμαζόνταν νὰ φύγουν, ὅταν
ἔξαφνα ὁ ἓνας σταματᾷ τὸν ἄλλον
καὶ τοῦ λέει:

«—Στάσου, κουμπάρο, καὶ κον-

τέψαμε νὰ χάσουμε αὐτὸ τὸ τυ-
χερό.»

Καὶ τοῦδειχνε στὸ τραπέζι ἓνα
μπουκάκι γεμάτο κρασί.

«—Γιατί τυχερό; ρώτησε ὁ ἄλ-
λος.

«—Μὰ δὲ βλέπεις; δὲν ἔχεις
γράμματα; Αὐτὸ τὸ κρασί εἶναι
πληρωμένο στὸ ἐργοστάσιο!

«—Ὅχι δα!

«—Διάβασε! Κελεπούρι, σοῦ
λέω!»

Κι' ἐπληκτος ὁ ἄλλος πῆρε
στὰ χέρια του τὸ μπουκάκι καὶ
διαβάσε στὴν ἐτι-ἐττα: «Οἶνος
ἀγνός ἐκ σταφυλῆς, πεπληρωμέ-
νος ἐν τῷ ἐργοστασίῳ»

(Ὁ ἀγράφματος πού σύνταξε
αὐτὴ τὴν ἐπιγραφή, ἤθελε μίβαια
νὰ πῇ πῶς τὸ μπουκάκι ἦταν γε-
μισμένο στὸ ἐργοστάσιο.)

«—Συστὰ τὸ εἶπες! φώναξε
μὲ χαρά.

Κι' ἀμέσως ξεβούλωσε τὸ μπου-
κάκι κι' ἄρχισε νὰ κερνᾷ. Σὲ λίγο
τὸ μπουκάκι ἀδειασε κι' οἱ χωριά-
τες σηκώθηκαν νὰ φύγουν. Ἀλλὰ
τοὺς σταμάτησε ὁ ὑπηρέτης:

«—Ε, ἐτοί, φεύγουν χωρὶς νὰ
πληρώσουν τὸ κρασί πού ἦταν;

«—Καλέ, τί μᾶς λές! φώναξαν
ἐκεῖνοι. Ἀφοῦ εἶναι πληρωμένο
στὸ ἐργοστάσιο, θὰ τὸ ξαναπλη-
ρώσουμε καὶ μεῖς;»

Καὶ τοῦδειχναν τὴν ἐτικέτα.
Εἶδε κι' ἔπαθε ὁ ὑπηρέτης νὰ
τοὺς δώσῃ νὰ καταλάβουν πῶς
τὸ πεπληρωμένο δὲν ἐσήμαινε
πλερωμένους... Ἐπιτέλους οἱ χω-
ριώτες πείστηκαν, πλήρωσαν κι'
ἔφυγαν μουρμουρίζοντας:

«—Τοὺς κατεργάριδες! Ἐτοί
γελοῦς τὸν κόσμο μὲ τὴ γλώσσα
τους καὶ τὸν καιρὸ νὰ πῇν τὸ
παλιόκρασὸ τους μὲ τὴν ἰδέα πῶς
εἶναι τζαζάμπα;...»

(Διασκευὴ) Γλυκὸ Χαμόγελο

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΥΤΟ ΤΟΤ

Αριθ. Έγκρ. 27

Μιά φορά, ἓνας γιατρός, καβά-
λα στ' ἀλόγο του, πῆγαινε σ' ἓνα
γειτονικό χωριὸ γιὰ νὰ ἰδῇ ἓναν
ἀρρωστο.

Στὸ δρόμο πού πῆγαινε, βλέπει
μιὰ σκυιά μὲ κατὶ σκυὰ μελιστά-
λαχτα.

Καθὼς τρελαίνονταν γιὰ τὰ σκυὰ,
ἀνέβηκε στὴ σέλα τῆς ἀλόγου του
ὁρθιος κι' ἄρχισε νὰ κόβῃ καὶ νὰ
τρώῃ λαίμαργα.

Ἐξαφνα, κεῖ ποῦτρωγε, τοῦ ἤρ-
θε μιὰ σκέψη ζωηρή, πού τὴν
διατύπωσε μὲ λόγια στὸν ἐαυτοῦ
του: «Τὶ ἀστεῖο θάταν, εἶπε, νὰ
φονάξῃ κανεὶς τοῦ ἀλόγου μου,
καθὼς εἶμαι τώρα, ἐμπρός!...»

Τάλογο ὅμως, συνειδημένο νὰ
φεύγῃ σάν ἀκούγε «ἐμπρός», τὸ
βάζει στὰ πόδια καὶ ρίχνει τὸ δύ-
στηχο γιατὸν χάμω.

(Διασκευὴ) Γιάννης Χαρίσης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμὰ μαλώνει τὸν Τοτό:
—Δὲ ντρέπεσαι; Πιέπει νὰ
φρέσκει σάν ἄνθρωπος.
—Μὰ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄνθρω-
πος, ἀπαντᾷ ὁ Τοτό,

—'Αλλά; τί εἶσαι;

—Παῖδι! Ρωβόρος

Σὸ μάθη'να τῆς Ἱστορίας.

—Σὰς εἶπα λοιπόν, ὅτι ὁ Ὑψη-
λάντης ἔχασε τὸ χέρι του σὲ μιὰ
μάχη...

—Μὰ δὲν μᾶς εἶπτε: τὸ ἔσ-
να βροῖχε;

Ἦρως τῆς Κρήτης

—Μπερμπαντάκο, σοῦ ἄρεσε
τὸ ψευδώνυμό μου;

—Δὲν ἔρω... Νὰ ρωτήσω!

Ἑλληνικὸν Ἰδεώδες

ΑΛΗΛΥΓΡΑΦΙΑ 1ης ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθήναι, 38 Ἑβρεπίδων
τὴν 10 Φεβρουαρίου 1926

ΜΕ τὴν εὐκαιρία τῶν «Γραμ-
μῶν στὴν Ἀμμουδιά», —τοῦ και-
νούργιου βελίου του πού καὶ πάλι
σὰς τὸ συσταίνω, —ὁ παλιός κι' ἀγα-
πητός μου συνεργάτης κ. Γιάννης
Περγαλιτῆς μὲ ξαναθυμήθηκε καὶ
μοῦ ἔστειλε τὸ ὁραϊότερο ποίημά
μὲ βλέπεις στὴν γ' σελίδα. Ἐλ-
πίζω, τῶρ· πὺξ ἐξανάκει τὴν ἀρ-
χή, γι' ἐξακολουθῆσαι νὰ μοῦ στέλ-
νῃ. Σημειώτες ὅτι ὁ κ. Περγαλι-
της, ποιητῆς καὶ παιδαγωγός, δὲν
ἔπαψε ποτὲ νὰ παρακολουθεῖ τὸ πα-
ριδικὸ μας, νὰ τὸ συσταίνῃ σὰ
παιδιά τοῦ σχολείου του καὶ νὰ χρη-
σιμοποιῇ γιὰ τὴν μόρφωσίν τους τὰ
περισχόμενά του. Ἀποδείξῃ κι' αὐ-
τὰ πὺξ μοῦ γράφει: «Ποῦθ' ἂν μὲ
ὁπορώσεις, λέγοντας σὲ διαλε-
χτὸ τῆς Μούσας λειτουργοῦ, τὸν κ.
Μ. Στασινόπουλο, τὰ θερμά κι' ὀ-
λόκληρα συγκατηρήματα μου γιὰ τὸ
ποίημά του Χειμῶνας. Ἀδρὸς θὰ
τὸ διδῆξω στὰ παιδάκια μου. Εἴν
ἔν' ἀπὸ τὰ τελεσιότερα σ' αὐτὸ τὸ
θέμα παιδαγωγικὰ τραγούδια, ὡς
γ' αἰφικὸ ποίημα πρώτης γραμμῆς».

Συμφωνῶ.

Φέτο, ἀνάμεσα στὰ τόσα πὺξ ἔλα-
βε ὁ κ. Φαῖδων γιὰ τὴν γιορτὴν τοῦ
ἐξαφνίσε τοῦ συγκατηρήματος τῆς
Νεφέλης. Εἶναι σωστὸ ποίημα κι'
ἀξίζει νὰ τὸ διαβάσουν ὅλοι: «Ἡ
χαρὰ κι' ἡ εὐτυχία παντοτεινὴς
συντροφιστὴς σὰς νᾶναι κι' εἴθε τὸ
ἀπαλὸ χέρι μᾶς παγκόσμιος Φῆ-
μις γρήγορα νὰ ποθέσῃ σὸ μέτωπο
σὰς δάφνιστο στεφανῖ, τῆς μεγά-
λης σὰς ἀξίας τὸ τριτόχρονο δειγ-
μα.» Κι' ὁ κ. Τέλλος Ἀγρας, σὺ
χόμενος σὸ συγγραφέα κατὶ παρ-
μοιο, προσθέτει: «Γιὰ νᾶμασσε ὑπε-
ρήφανοι καὶ μεῖς πὺξ βγήκαμε ἀπὸ
τὸ σχολεῖο σὰς».

Ὅχι δα, Μικρὲ Τυμπατιστὴ
στὸ ποίημα πὺξ ἀναφέρεται, οἱ σὺ
χοι εἶναι κομμένοι σὰς δὺξ γιὰ
δὲν τοῦ; παίρνει τὸ πλάτος τῆς
στίλξης μου:

Τελίουν οἱ ἄρμοι, σκαμπανεβά-
ζει ἡ βάρκα μας... Βαρκόρη...
Μόνον πὺξ αὐτοὶ εἶναι κομμένοι σὸ
τοῖμ τὸ δεικναινασούλαδου, γιὰ
ἄλλοτε τέτοιοι μεγάλοι στίχοι καὶ
δὲν εἶναι ὅπου τυχῇ, π: χ:

Τελίουν οἱ ἄρμοι, σκαμπανεβά-
ζει ἡ βάρκα μας... Βαρκόρη...
Μόνον πὺξ αὐτοὶ εἶναι κομμένοι σὸ
τοῖμ τὸ δεικναινασούλαδου, γιὰ
ἄλλοτε τέτοιοι μεγάλοι στίχοι καὶ
δὲν εἶναι ὅπου τυχῇ, π: χ:

Τελίουν οἱ ἄρμοι, σκαμπανεβά-
ζει ἡ βάρκα μας... Βαρκόρη...
Μόνον πὺξ αὐτοὶ εἶναι κομμένοι σὸ
τοῖμ τὸ δεικναινασούλαδου, γιὰ
ἄλλοτε τέτοιοι μεγάλοι στίχοι καὶ
δὲν εἶναι ὅπου τυχῇ, π: χ:

Τελίουν οἱ ἄρμοι, σκαμπανεβά-
ζει ἡ βάρκα μας... Βαρκόρη...
Μόνον πὺξ αὐτοὶ εἶναι κομμένοι σὸ
τοῖμ τὸ δεικναινασούλαδου, γιὰ
ἄλλοτε τέτοιοι μεγάλοι στίχοι καὶ
δὲν εἶναι ὅπου τυχῇ, π: χ:

Τελίουν οἱ ἄρμοι, σκαμπανεβά-
ζει ἡ βάρκα μας... Βαρκόρη...
Μόνον πὺξ αὐτοὶ εἶναι κομμένοι σὸ
τοῖμ τὸ δεικναινασούλαδου, γιὰ
ἄλλοτε τέτοιοι μεγάλοι στίχοι καὶ
δὲν εἶναι ὅπου τυχῇ, π: χ:

ἓνα στίχο. Συνθίζεται ὅμως κά-
που-κάπου κι' αὐτὸ πὺξ λές. Ἐνας
στίχος δηλαδὴ τελειώνει ἐπὶ τῆς
μῆς λέξης, καὶ μὲ τὸ μισόλεξο
αὐτὸ ὁμοιοκαταληκτεῖ ὁ ἀπόμνηος.
Ὅπως π: χ: στέν Ὑμνο τοῦ Σο-
λμοῦ τὸ περίφημο αὐτὸ πετρᾶ-
στίχο:

Τόσα πέφτουνε τὰ θερι-
σμένα δασάκια στοὺς ἀγρούς.
Σχεδὸν ὅλα ἐκεῖ τὰ μέρη
ἔσκαζοντο ἀπ' αὐτοῦς.

Αὐτὸ ὅμως πρέπει ν' γίνεται σπα-
τάτα, γιὰ νὰ μὴ καταντᾷ γελοῖο.
Κι' ὅπως παρατηρεῖ ὁ ὕιος ὁ Ὑ-
λμοῦ, νὰ μὴν χωρίζονται παρὰ
λέξεις πὺξ ἔχουν μέσα τὴν ἐνοια
τοῦ χωρισμοῦ, ὅπως τὸ Θερισμένα.

Φίληρ Λεβάντε, διδάσκα τῶρα
σοῦ ἔδωρο στέν «Ἐξέθερο Τύπο»
καὶ τῶρα καὶ στέν κ. Φαῖδωνα
πὺξ τοῦ ἔρρεσε πὺξ. Ἐννοεῖς ὅμως
ὅτι τὸ θέμα πὺξ πραγματεύεται, εἴ-
ναι γιὰ μεγάλους, γιὰ παιδαγωγούς
κι' ὄχι γιὰ παιδιά. Ὁ τρόπος τῆς
ἀνατροπῆς δὲν ἐνδιαφέρει τοὺς ἀνα-
τροφομένους ἀλλὰ ἐκείνους πὺξ
τοὺς ἀνατρέφουν. Βέβαια κι' ἡ διὰ-
πλασις «παιδαγωγικὴ» περιοδικὴ
λῆγεται, γιὰ παιδαγωγὸν ἀλλὰ
τὰ καθαυτὸ παιδαγωγικὰ εἴν' ἐκεῖνα
πὺξ ἀπευθύνονται στοὺς παιδαγω-
γούς, γονεῖς, δασκάλους κτλ. Γιὰ
τέλλο ζήτημα σὸ ἐρχόμενο.

Εὐχαριστῶ, Χλόη, καὶ γιὰ τὰ
καινούργια ἐπιστολὰς. Ἐς σήμε-
ρα, τοὺς ἔχεις... παρ' ἓνα τεσσαρά-
κοντα, δηλαδὴ 39. Νὰ ἰδοῦμε τῶρα
ποῖα ἡ ποίος θὰ σὲ ξεπερᾷ.

Δὲν εἴν' ἔτσι, Πουλὶ τῆς Κατα-
λίδος. Τὸ ἔθροτο τοῦ Συντάκτητος
προστατεύει καθεῖν ἑξῆν, γνωστῇ,
ἀναγνωρισμένη ἠρησκαία, π: χ: τῶν
Διαιτητῶν, τῶν Διακρινουμένων, τῶν
Μεταβιβαζόντων κτλ. Δὲν ἔπαυε ὅμως
—καθεῖν ἄλλο!—ὅτι, ὅταν ἡ Ἑλλη-
νική Ὀρθόδοξη παρὰ δέχθηκε πᾶ
τὸ Νέο Ἡμερολόγιο, μερικὸ «Ἐλ-
ληνικὸ Ὀρθόδοξο», στέν Ἑλλάδα,
θὰ μπορούσαν ἀκωλύτως νὰ γιορ-
τάσουν δημοσιὰ τὰ Χριστογεννα μὲ
τὸ Παλιό. Αὐτὸ θάταν ἀρεσκὴ ἀν-
ταρσία, ἀπειθεία. Καὶ ἂν αὐτοὶ ἐπε-
καλύβοντο τὸ ἔθροτο τοῦ Συντάκτη-
τος πὺξ λές, θὰ ἦσαν ἀνολοῦστα
μὲ σοφιστεῖα. Μὴν ἀκούς λοιπόν,
ἀφοῦ μάλιστα σὺ περὶ δέχου ὅτι
ἄρθετο τὸ Νέο. Ἐμένα, τὸ ξανα-
λέω, μοῦ εἶναι ἀδ ἀφορο. Κι' ἀκο-
λουθῶ, καὶ θὰ κολουθῶ πάντα ὡς
ἐνομοταγῆς πολίτης τὸ ὅποιοι-
ποτε Ἡμερολόγιο τοῦ Κράτους καὶ
τῆς Κρατικῆς Ἐκκλησίας.

Μάρσα, Γασεμί, Ἀτρώμη,
Φρόνη, Κυπριώτικο Ἀκρογιάλι,
Ἀρδάν, νέοι ἡ παλαιοὶ μου φίλοι
πὺξ πρώτη φορὰ παλινεστὲ ψευδ-
νυμο, σὰς χαιρετῶ! Μὲ μεγάλη εὐ-
χαρίστηση διδάσκα τὰ ὄρατα γράμ-
ματά σὰς, —καὶ τὸ δικό σου,
Φρόνη, ἦ-αν πάρα πολλὸ ὄρατο!—
καὶ ἔστειλα ὅ,τι μοῦ ἐπῆρσες καὶ
παρμένο τῶρα νὰ μοῦ ξαναγράψης.

Ὁραῖας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔ-
στειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ
ἐξῆς: Νεφέλη, Ἀγίερος, Κ. Λαμ-
πρινίδης, Μελαψὸς Σκαλιόδου,
Ἄντρο τοῦ Ναυπλίου καὶ Πρωῖ-
νὸν Ἀνδρος. —Ἐξέστειλα τίς πα-
ραγγέλεις των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ
καὶ τὰ καλά των λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἐγκρίνονται: 31. «Νυχτε-
ρινὸ Ταξίδι» τῆς Δέλιας. (Θ) ἔγ-
μουσιθεῖν ἐν' ἀπόσπασμα, γιὰ τὴν
μῆς λέξιν, καὶ μὲ τὸ μισόλεξο
αὐτὸ ὁμοιοκαταληκτεῖ ὁ ἀπόμνηος.
Ὅπως π: χ: στέν Ὑμνο τοῦ Σο-
λμοῦ τὸ περίφημο αὐτὸ πετρᾶ-
στίχο:

Τόσα πέφτουνε τὰ θερι-
σμένα δασάκια στοὺς ἀγρούς.
Σχεδὸν ὅλα ἐκεῖ τὰ μέρη
ἔσκαζοντο ἀπ' αὐτοῦς.

Αὐτὸ ὅμως πρέπει ν' γίνεται σπα-
τάτα, γιὰ νὰ μὴ καταντᾷ γελοῖο.
Κι' ὅπως παρατηρεῖ ὁ ὕιος ὁ Ὑ-
λμοῦ, νὰ μὴν χωρίζονται παρὰ
λέξεις πὺξ ἔχουν μέσα τὴν ἐνοια
τοῦ χωρισμοῦ, ὅπως τὸ Θερισμένα.

Φίληρ Λεβάντε, διδάσκα τῶρα
σοῦ ἔδωρο στέν «Ἐξέθερο Τύπο»
καὶ τῶρα καὶ στέν κ. Φαῖδωνα
πὺξ τοῦ ἔρρεσε πὺξ. Ἐννοεῖς ὅμως
ὅτι τὸ θέμα πὺξ πραγματεύεται, εἴ-
ναι γιὰ μεγάλους, γιὰ παιδαγωγούς
κι' ὄχι γιὰ παιδιά. Ὁ τρόπος τῆς
ἀνατροπῆς δὲν ἐνδιαφέρει τοὺς ἀνα-
τροφομένους ἀλλὰ ἐκείνους πὺξ
τοὺς ἀνατρέφουν. Βέβαια κι' ἡ διὰ-
πλασις «παιδαγωγικὴ» περιοδικὴ
λῆγεται, γιὰ παιδαγωγὸν ἀλλὰ
τὰ καθαυτὸ παιδαγωγικὰ εἴν' ἐκεῖνα
πὺξ ἀπευθύνονται στοὺς παιδαγω-
γούς, γονεῖς, δασκάλους κτλ. Γιὰ
τέλλο ζήτημα σὸ ἐρχόμενο.

